

Подкрепата от държавния бюджет за общините за 2021 г. е 4 934,2 млн. лв., като ръстът от 731,7 млн. лв. спрямо ЗДБРБ 2020 г. се предоставя за:

▲ 679,3 млн. лв.	делегирани от държавата дейности	Финансирането от държавния бюджет за делегираните от държавата дейности се определя на база приети от Министерския съвет стандарти с натурални и стойностни показатели
▲ 22,4 млн. лв.	изравнителна субсидия	Механизъмът за разпределение на общата изравнителна субсидия ще подкрепи общините с по-ограничени възможности с цел да се намалят дисбалансите на местно ниво
▲ 5 млн. лв.	зимно поддържане и снегочистване	Средствата са разпределени по общини на база дължината на общинските пътища, с отчитане на географското и височинното им разположение, броя на населени места и броя на населението в съответната община
▲ 25 млн. лв.	целева субсидия за капиталови разходи	Механизъмът за разпределение на целевата субсидия за капиталови разходи ще осигури допълнителен ресурс за подпомагане на общините за подобряване състоянието на социалната и техническа инфраструктура

Предвидени са еднократни трансфери за подпомагане на общини с население под 30 000 жители, които нямат достъп до общата изравнителна субсидия (съгласно горепосочения механизъм за разпределение). Това са основно общини, при които е отчетено намаление на приходите от данък върху недвижимите имоти с повече от 5 на сто и на приходите от туристически данък с повече от 15 на сто по данни от отчета за касово изпълнение на бюджетите им към деветмесечието на 2020 г. спрямо отчета им за същия период от предходната година.

Над разчетените със законопроекта за държавния бюджет за 2021 г. размери на основните бюджетни взаимоотношения между общините и централния бюджет са предвидени и 30,0 млн. лв. за подпомагане на общините в условията на COVID пандемията.

Целева субсидия за капиталови разходи

За 2021 г. по бюджетите на общините са одобрени 224,1 млн. лв. за капиталови разходи, като има увеличение с 25 млн. лв. спрямо 2020 г. Средствата са разпределени по общини на база брой населени места, дължина на общинските пътища, брой население и територия в кв. км. Предвиден е допълнителен ресурс от по 60 хил. лв. (с 10 хил. лв. повече спрямо 2020 г.) за подпомагане на общините от 4-та и 5-та категория за подобряване състоянието на социалната и техническа инфраструктура.

Запазва се дадената възможност с решение на общинския съвет да се приоритизират потребностите на общината и да се пренасочат средства от трансформираната целева субсидия за капиталови разходи за финансиране на неотложни текущи ремонти на общински пътища и на улична мрежа, както и да се извършват текущи ремонти на сгради, публична общинска собственост.

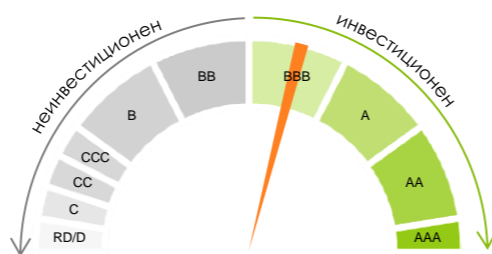

Къде сме ние спрямо средните за Европейския съюз показатели според Есенната прогноза на Европейската комисия

Показатели	Прогноза на ЕК за България през 2021 г.	Средно за ЕС (ЕС-27) през 2021 г.
Реален икономически растеж	2,6 %	4,1 %
Инфлация	1,4 %	1,3 %
Безработица	5,6 %	8,6 %
Бюджетно салдо на сектор „Държавно управление“	-3,0 % от БВП	-6,1 % от БВП
Дълг на сектор „Държавно управление“	26,4 % от БВП	94,6 % от БВП

През м. май 2020 г. **S&P Global Ratings** потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB/A-2' и ревизира перспективата от положителна на стабилна.

В началото на м. октомври 2020 г. **Moody's Global Ratings** повиши дългосрочния рейтинг на България в чуждестранна и местна валута на Baa1 със стабилна перспектива.

През м. февруари 2020 г. **Fitch Ratings** потвърди кредитния рейтинг на България 'BBB' с положителна перспектива, а през април потвърди 'BBB' рейтинга, като ревизира перспективата на стабилна. През м. август 2020 г. Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг в чуждестранна и местна валута 'BBB' със стабилна перспектива.

Важно постижение е приемането на България в ERM II и Банковия съюз през юли 2020 г. Влизането на страната ни във Валутния механизъм II и постепенният процес по подготовка за приемане на еврото ще спомогнат за поддържането на макроикономическа и фискална стабилност в контекста на негативните рискове пред растежа и нарастващата политическа несигурност.

В есенната си икономическа прогноза Европейската комисия определя, че България се изправя пред пандемията от COVID-19 със силна фискална позиция.

В областта на фискалната политика Комисията препоръчва на правителството в съответствие с общата клауза за дерогация да предприеме всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване.

БЮДЖЕТ 2021

накратко

Безпрецедентната ситуация, при която огромен брой държави, в т.ч. и България, се борят с всички налични ресурси за ограничаване на разпространението на пандемията от COVID-19 и последвалия спад на икономическата активност и заетостта, се отрази крайно неблагоприятно върху редица сектори на икономиката и се превърна в предизвикателство по отношение на устойчивостта на публичните финанси в следващия тригодишен период. Въпреки това, страната ни продължава провежданата през последните години благоразумна фискална политика, която е адекватен отговор на създалата се извънредна икономическа и финансова ситуация в глобален мащаб.

Въпреки временното разхлабване на фискалната политика през 2020 и 2021 г., която според изчисленията за фискалната позиция се определя като проактивна антициклична, в средносрочен план се предвижда дефицитът по КФП да се вмести в рамките на ограничението на националните фискални правила.

Икономически перспективи

Икономиката

След спад за 2020 г. от 3%, за 2021 г. МФ прогнозира брутен вътрешен продукт в размер на 124,5 млрд. лв. и реален растеж от 2,5 %. В периода 2022-2023 г. очакванията са за икономически растеж съответно от 3,0% и 3,2%.

Безработицата

Очакванията за 2020 г. са средногодишното ниво на безработица да се повиши до 5,6%. Заедно с процеса на възстановяване на заетостта се очаква и коефициентът на безработица да намалее първоначално до 5,2% през 2021 г., а през следващите години и до 4,6%, на което ниво да се стабилизира.

Инфлацията

В края на 2021 г. прогнозираме инфлацията да се ускори до 2,8%, а средногодишната инфлация до 2,1%. През последните две години от прогнозния период очакваме средногодишната инфлация да бъде около 2,5-2,6%.

Настоящият бюлетин е алтернативна форма за разпространение на т.нар. „бюджет за гражданите“ и има за цел да подобри бюджетната прозрачност и информираността на обществото.

ОТ КЪДЕ ИДВАТ ПРИХОДИТЕ

ПРИХОДИ

БЮДЖЕТ

2021

РАЗХОДИ

ЗА КАКВО ЩЕ СЕ ХАРЧАТ ПАРИТЕ НА ДАЊКОПЛАТЦИТЕ

КОИ СА ПРИОРИТЕТИТЕ

Помощи и дарения
3 962,7 млн. лв.
(8,3 % от общите приходи)

Почти цялата сума на помощите и даренията се формира от средствата от европейските фондове и програми

Неданъчни приходи
6 598,2 млн. лв.
(13,8 % от общите приходи)

Приходи от социалното и здравното осигуряване
11 619,7 млн. лв.
(24,4 % от общите приходи)

Приходните и разходните политики са съобразени с макроикономическите аспекти, с фискалните възможности за осигуряване на финансиране на приоритетни сектори и реализиране на хоризонтални политики, както и с епидемичната ситуация в страната.

Осигуровки

Вноска за здраве ..... 8 %

Вноска за социално осигуряване ..... 25 %

Минимален осигурителен доход за самоосигуряващи се лица = на минималната работна заплата ..... 650 лв.

Минимален осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители ..... 420 лв.

Максимален осигурителен доход за самоосигуряващи се лица ..... 3 000 лв.

Данъчни приходи
25 464,6 млн. лв.
(53,5 % от общите приходи)

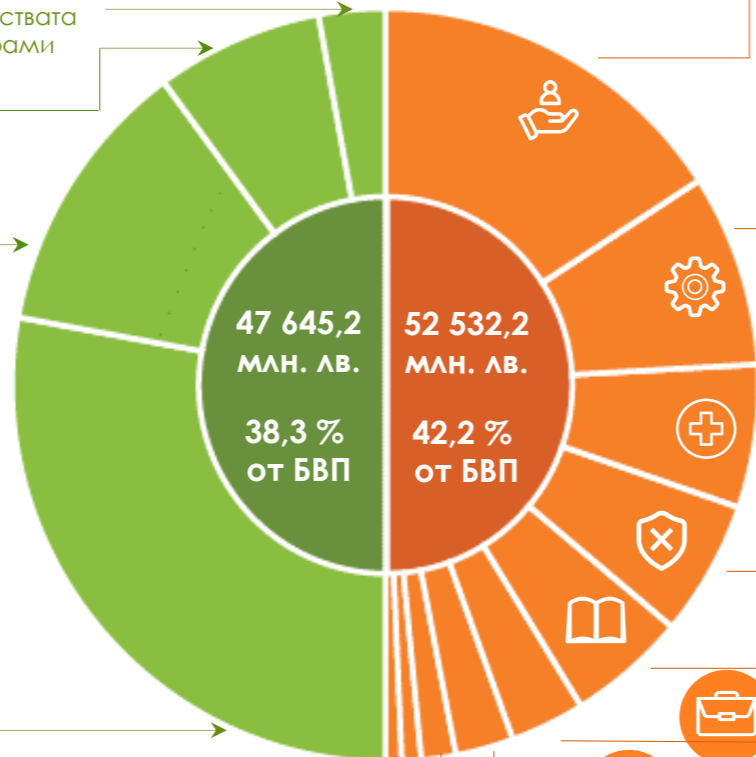
Данъци

Данък върху доходите ..... 10 %

Данък за фирмите ..... 10 %

Данък върху добавената стойност ..... 20 %

(намаление на 9% за доставки на определени стоки и услуги и освобождаване от ДДС и мита върху вноса на някои медицински стоки, необходими за борба с последиците от пандемията от COVID-19)

Социално осигуряване, подпомагане и грижи
18 193,7 млн. лв. (14,6 % от БВП)

Икономически дейности и услуги
7 501,1 млн. лв. (6,0 % от БВП)

Здравеопазване
6 453,2 млн. лв. (5,2 % от БВП)

Отбрана и сигурност
5 698,9 млн. лв. (4,6 % от БВП)

Образование
5 642,3 млн. лв. (4,5 % от БВП)

Общи държавни служби
3 373,5 млн. лв. (2,7 % от БВП)

Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда
2 656,5 млн. лв. (2,2 % от БВП)

Вноска в бюджета на ЕС
1 462,6 млн. лв. (1,2 % от БВП)

Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело
893,2 млн. лв. (0,7 % от БВП)

Други
657,2 млн. лв. (0,5 % от БВП)

УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ И ПРОГРАМИ

Въздействието върху бюджета от финансовите взаимоотношения с ЕС в частта на разходите (вкл. националното съфинансиране) за 2021 г. е в размер 3 256,4 млн. лв., което е 2,6 % от БВП.

Социална политика – най-голям дял от публичните разходи за 2021 г. – 34,6 %
Допълнителни средства за 2021 г.:

За хората с увреждания ..... 223,1 млн. лв.

За социално включване – подкрепа за децата и семействата ..... 463,0 млн. лв.

За пазара на труда – активни мерки и обучение в дигитални компетентности и продължаване на мярката 60/40 ..... 310,0 млн. лв.

За краткосрочни обезщетения и помощи, вкл. за увеличението от 9 на 12 лв. на дн. мин. р-р на обезщетенията за безработица ..... 297,3 млн. лв.

За помощи за отопление и еднократна за хранителни продукти ..... 57,0 млн. лв.

Здравеопазване

Допълнителни средства за 2021 г.:

За увеличение на възнаграждения на персонала ..... 65,7 млн. лв.

Субсидии за лечебни заведения за дейности извън обхвата ..... 48,9 млн. лв.

Здравноосигурителни плащания ... 326,6 млн. лв.

Ваксини и лекарства за COVID-19 ... 94,4 млн. лв.

Национална здравна информационна система ..... 14,9 млн. лв.

Въвеждане на NAT-технология за диагностика на дарената кръв ..... 6,1 млн. лв.

Национална педиатрична болница 50,0 млн. лв.

Отбрана

1 843,7 млн. лв. – 1,5 % от БВП или 3,5% от консолидираните разходи.

Съгласно **класификацията на НАТО** разходите за отбрана за 2021 г. са 2 099,1 млн. лв. или 1,69 % от БВП.

Образование

Допълнителни средства за висшето образование

Финансиране на реформи, политики за устойчиво развитие и разширяване на достъпа до висше образование ..... 65,9 млн. лв.

През 2021 г. разходите за пенсии по КФП нарастват с 1780,5 млн. лв. спрямо 2020 г.

За пенсии по КФП – 12 404,7 млн. лв.
От 1 юли 2021 г. се осъвременяват всички пенсии, отпуснати до края на 2020 г. с **5% по т.нар. Швейцарско правило** (процент, определен съгласно чл. 100 от КСО)

Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст от 1 януари 2021 г. се увеличава от 250 лв. на **300 лв.**

Размерът на максималната пенсия за 2021 г. се увеличава от 1 200 лв. на **1 440 лв.**

Образование

Допълнителни средства за предучилищното и училищното образование за 2021 г.:

Увеличение на възнагражденията: на педагогическия персонал - 360,0 млн. лв.; на педагогическия персонал - 57,8 млн. лв.

Подпомагане заплащането от родителите на такси за хранене на децата от предучилищно образование и за компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на деца, които не са приети в държавни и общински детски градини и училища - 38,0 млн. лв.

Разширяване на достъпа и обхващане в задължително предучилищно образование на 4-годишни деца - 36,0 млн. лв.

Изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини, детски ясли и училища - 70,0 млн. лв.

Модернизация на училищните кабинети с фокус в областта на природните науки, дигиталните технологии, инженерното мислене и математиката - 20,0 млн. лв.